

Saarna sateenkaarimessussa 1.9.2024

Kenenkään rakkaus ei ole vähempää kuin toisen

Evankeliumista Matteuksen mukaan, luvusta 11

Tuohon aikaan Jeesus kerran puhkesi puhumaan ja sanoi:

”Minä ylistän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, siitä että olet salannut tämän viisailta ja oppineilta mutta ilmoittanut sen lapsenmielisille. Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt.

Kaiken on Isäni antanut minun haltuuni. Poikaa ei tunne kukaan muu kuin Isä eikä Isää kukaan muu kuin Poika ja se, jolle Poika tahtoo hänet ilmoittaa.

Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormanani on kevyt.”

Kutsu lepoon

Tässä messussa kuulemme Jeesuksen kutsun lepoon kahdesti. Ensin evankeliumitekstissä, myöhemmin alttarilta.

Kesä on taittunut syksyyn, on syyskuun ensimmäinen päivä. Edessä avautuu arki ja sen haasteet ja mahdollisuudet. Turussa on tällä viikolla vietetty Pride-viikkoa ja eilen kaupungin läpi kulki värikäs ja iloinen kulkue. Tänään olemme kokoontuneet tämän vanhan kirkon seinien suojiin sateenkaarimessuun.

En tiedä millaisin mielin tänään kirkkoon tulit ja minkälaisen elämän keskelle kuulet kutsun lepoon. Kupliiko sisälläsi ilo ja vapaus? Entä millaisia taakkoja kannat tai millaiset kuormat sinua uuvuttavat? Mistä kaipaavat lepoa ja suojaa?

Äsken kuultu teksti on osa Jeesuksen opetuspuheiden kokonaisuutta Galileassa. Jeesusta kuuntelemassa ovat juutalaiset viisaat ja uskonoppineet, jotka ajattelivat tuntevansa Jumalan ja tietävänsä hänen tahtonsa. Heille Jeesuksen opetus oli hullutusta.

Tuon ajan yhteiskunnassa vallitsi selkeä uskonnollinen ja sosiaalinen luokkajako. Oli sisäpuoliset ja ulkopuoliset. Oli oikein elävä joukko ja he, jotka eivät normeja täyttäneet. Elämän mahdollisuudet eivät olleet kaikilla samanlaiset.

Tulkaa minun tyköni kaikki

Tänä kesänä kävin kesäretkellä Pohjois-Savossa Vieremällä ja Vieremän kauniissa kirkossa. Huomioni kiinnittyi kirkon ulko-oven päällä olevaan tekstiin. Kirkon seinässä luki: *Tulkaa minun tyköni kaikki.*

Teksti pysäytti ja puhutteli. Mietin kirkkoani ja sitä, millaisen viestin ihmisille annamme, millainen kutsu meistä välittyy. Suren oikeassaolemista ja yläpuolelle asettumista, paremmin tietämistä ja oikean uskon omistamista, kylmyyttä ja kovuutta. Tuttuja kiusauksia meistä jokaiselle.

Tietenkin se on vain yksi puoli ihmisestä ja kirkosta. Samaan aikaan näkyy kärsivällistä rakkautta, sitoutunutta taistelua ihmisyyden ja kestävän maailman puolesta, lempeyttä ja sydämellisyyttä.

Minua kosketti tekstissä sana kaikki. Totta kai sen oli sen monta kertaa kuullut, mutta tuossa yhteydessä se avautui uudella tavalla.

Siinä kirkon pihalla seistessäni mietin, välittykö minusta tuo sana: kaikki.

Olin Vieremällä kuvanveistäjä Eva Rynnäsen jalanjäljissä, se oli hänen kotipitäjänsä. Olin kesällä lukenut Katja Kärjen kirjaa Evasta ja vaikuttunut hänen näystään, rohkeudesta ja kyvystä käsitellä puuta. Päätimme puolisoni kanssa tehdä kesäretken myös Vuonisolahteen Pielisen rannalle Paateriin Eva Rynnäsen ateljeekotiin.

Kodin pihapiirissä on myös Evan ja hänen puolisonsa Paavon puusta tekemä kirkko. Harva kirkko on meillä tai maailmalla naisen suunnittelema ja rakentama. Paaterin kirkossa on lämmin ja sisään sulkeva tunnelma.

Katja Kärjen kirjassa Eva pohtii:

”Ovet veistäisin yhdestä puusta. Kun ihminen astuu kirkkoon, on kuin hän pujahtaisi metsän siimekseen, kuin sujahtaisi syvälle itseensä. Karhun turvalliseen pesään. Poissa olisi kaikenlainen kirkkomainen loisteliaisuus ja koristeellinen prameus. Sen tilalla olisi mitä luonnollisin tunnelma, sillä Jumala on luonto itse, luonto on Jumalan käten jälki. Aina ihmiset eivät ymmärrä sitä.

Vieremän kirkon pääovien yllä julistetaan komeasti: *Tulkaa minun tyköni kaikki*. Paaterin kirkon yläpuolelle ei kirjoiteta mitään. On sanomattakin selvää, että kutsu koskee kaikkia.”

Eva saa minut havahtumaan. On sanomattakin selvää, että kutsu koskee kaikkia.

Onko kaikki totta?

Päivän evankeliumissa Jeesus ei väheksy oppineisuutta vaan uskonnollista ylemmyyttä. Sellaista uskoa, joka on kovia sanoja, vaatimuksia ja rajoja. Ja tekee toisten kulkemisesta entistä raskaampaa.

Hän kutsuu lepoon kaikkia. Ei vain heiltä, joille elämä oli antanut sukupuolen ja sosiaalisen aseman perusteella mahdollisuuksia. Oli radikaalia, että se kuului myös naisille ja lapsille. Lapset, sairaat, köyhät ja vieraat Jeesus nosti keskiöön. Hän on kaikkien ohikatsottujen, sairaiden, yksinäisten ja syrjään joutuneiden Jumala.

Mitä tämä tarkoittaa meidän ajassamme, meidän kirkossamme ja meille, jotka olemme kokoontuneet tähän sateenkaarimessuun?

Uskonnollista ylemmyyttä esiintyy jokaisessa ajassa. **Ehkä sinäkin olet kokenut sen painon.** Onko se päässyt painamaan alas ja kaipaat siitä lepoon?

Rakkaat ihmiset,

Kirkko ja sen erilaiset yhteisöt ovat käyttäneet valtavasti energiaa sen määrittelemiseen, missä ja ketä ihmisen sopii rakastaa. Pelko on saanut kirkon kääntymään sisäänpäin ja riippumaan menneessä. Olemme kaventaneet Jumalan luomistyötä, vaikka meidän tulisi julistaa sitä, kuinka luominen jatkuu.

Olemme hapuilleet sen kanssa, miten todella jokainen ihminen on Jumalan kuva. Niin kuin Vieremän kirkon seinässä lukee kaikki, tarkoittaa Jumalan kuvana oleminen jokaista.

Mekin kiistelemme opista ja oikeasta uskontulkinnasta, vaikka meidän tulisi kulkea kohti toisiamme. Toisen ihmisen tai toisen rakkauden vähättelyssä kuuluu usein kätkeyty pelko. Mutta kohti käyminen, toisen asemaan eläytyminen, lempeys ja sydämellisyys, halu oppia ja ymmärtää, voivat uudistaa ja muuttaa meitä.

Muutos on Jumalan luomistyön todellisuutta. Lisääntynyt tieto ja avartunut ymmärrys ihmisestä ja maailmasta ovat kaikkina aikoina vaikuttaneet kirkon elämään ja opetukseen. Vain niin kirkko pysyy elävänä. Ja tämä koskee myös ihmisen seksuaalisuutta ja sukupuolen moninaisuutta. Ne eivät ole kirkolle uhka, niiden ei pitäisi pelottaa, ei ole kyse vaikeasta tai kipeästä asia.

On kyse Jumalan rakkaudesta ja luomistyöstä, jota uskonnollisessa ylemmyys ja vääränlainen varmuus voivat kaventaa. Perheiden moninaisuus on todellisuutta, ihan tavallista elämää, jossa kristillisiä ihanteita ovat ihmisten keskinäinen huolenpito ja vastuu.

Kenenkään rakkaus ei ole vähemmän kuin toisen.

Ies on helpotus

Rakkaat ihmiset,

Jeesus lupaa levon, mutta myös ikeen.

Ies on vanha kielikuva. Mieleen nousee kuva kahdesta eläimestä, joiden niskan päälle on laitettu puu, joka vetää kuormaa. Jos eläimet kulkevat samaa tahtia, kuorma jakautuu tasaisesti. Tai kuva ihmisestä, joka kantaa iestä olkapäillään. Kannettava kuorma on kiinnitetty ikeeseen ja sitä jaksaa paremmin kantaa.

Ies on siis helpotus, ei rasitus tai taakka.

Elämään kuuluu kaikenlaista, hyvää ja pahaa, kaikenlaista maasta taivaaseen, niin kuin Pehmoaino laulaa. Ei ole vain yhtä vaan on aina myös toista.

Elämän painoa kertyy jokaisen meidän hartaille. Niin monenlaiset asiat uuvuttavat.

Niinkin voi käydä, että asetamme toistemme hartioille kohtuuttomia ja turhia kuormia, vieläpä Jumalan nimissä. Pelko tai vääränlainen varmuus estävät meitä elämästä vapaina.

Eikä paino jakaudu tässä maailmassa tasaisesti.

Rakas ystävä,

tänään Jeesus tulee vierellesi, kulkee sinun tahdissasi, ottaa kantaakseen sinun kuormasi.

Hän on kuin satunnainen ohikulkija, joka huomaa raskaat kantamuksesi ja tarjoutuu avuksi, jotta saisit vähän levähtää.

Hän ei lisää hartaillesi taakkoja vaan vapauttaa sinut erilaisten vaatimusten alta. Vierelläsi kulkee sydämeltään lempeä ja nöyrä Vapahtaja, joka rakastaa sinua juuri sellaisena, miksi Jumala on sinut luonut. Ja lupaa: hänen luonaan sielusi voi löytää levon.

Lepo ei merkitse paikalleen jäämistä, ei pysyvän lepopaikan rakentamista tai suojamuureja oman yhteisön ympärillä. Se on ihmisenä olemista tässä maailmassa, niiden taakkojen jakamista, joita elämä tuo ja vaeltamista levon lähteen, Jeesuksen seurassa.

Jeesus tulee luoksemme, jotta osaisimme kulkea toistemme luo. Hän lähettää meidät kulkemaan yhtä matkaa, toisten kuormia keventäen. Silloin voimme olla sovinnon, luottamuksen ja lohdutuksen yhteisö, jonka jokainen jäsen julistaa: tulkaa kaikki.